

Між світами

Ілля Попенко

Увага! На сайті УкрЛіб пропонується Вашій увазі дві глави із книжки "Між світами". Повну версію книги в форматі PDF з усіма ілюстраціями можна сказати [за посиланням](#).

Подяки та побажання

Хотів би подякувати Наташі й дідусю, які все життя спонукали мене до мистецтва, хоч в дитинстві мені це й здавалося несерйозним. Дякую всім близьким і коханим людям, які підтримували мене, інколи надмірно нахвалюючи, а часом неприязно гмикаючи в бік моєї книги. Дякую кожному хто допомагав в редагуванні, корекції і створенні неперевершених малюнків. Дякую Захарові та Данилу за те, що своїми історіями занурили мене в світ своїх міст. Міст, у яких я, на жаль, жодного разу не побував, але за ці роки написання відчуваю, неначе прожив там немалу частку свого життя.

Дякую Галині Іванівні — моїй вчительці з української мови та літератури.

Майстер не той хто оцінює коштовне каміння, визначає його вартість, а той, хто серед десятків, сотень сірих й непримітних камінців зможе побачити відблиск від одного-єдиного, виділити його та надати йому коштовності.

Дякую музиці...

Музика. Мистецтво без якого я не уявляю свого життя. Лишень мистецтво надихає нас самих творити.

Якщо уявити, що наше життя це мелодія то бажаю кожному знайти свій інструмент життя, як це зробив я, одного разу побачивши Ліру.

Глава 1. ПІСОЧНИЦЯ

Сірий жовтневий ранок сьогодні був дещо темнішим та холоднішим за минулі. Чоловік у сірому пальті йшов, тримаючи за руку хлопчика, який підстрибував від задоволення й розуміння того, що сьогодні понеділок, а отже ніякої риби: ні смаженої, ані запеченої — жодної, він ненавидів рибу. "І хто взагалі її може любити?" — думав він, штурляючи ногою каштан, що впав з дерева. Метою було доштовхати каштан до дитсадка, бо взяти його і покласти в кишеню було б дуже легко, а легкі завдання Насту не до вподоби. На перехресті сонячні промені засліпили чоловіка, той, не—вдоволений, примружив очі. Мабуть, знайшлося б небагато людей, що вгадали б вік

цього чоловіка у сірому пальті за його зовнішнім виглядом. Місцями сиве волосся на скронях і потилиці, поодинокі зморшки на обличчі нахилили би в бік за сорок, але статура, високий зріст, впевнена, навіть спортивна хода, ставили під сумнів його вік. Коли батько з сином увійшли в тінь, чоловік розплющив очі і подивився на світ виразними карими очима, що зблизька нагадували якісь неймовірні планети далекого космосу.

— Синку, я сьогодні, можливо, трохи затримаюся на роботі. Посидиш тихенько з пані Оленою, дочекаєшся мене, добре? — сказав тихим, низьким, хрипкуватим голосом чоловік.

Хлопець, тим часом, зацікавлений каштаном, бив його якомога сильніше й, з неприхованою радістю та посмішкою на всі дев'ятнадцять молочних маленьких зубів, які нагадували драже тіс-тас, дивився, куди полетіла його тимчасова іграшка.

— Ти чуєш, що я тобі кажу! — смикнув чоловік сина за руку так, що той ледь не впав. Батько з неприхованою злістю нахилився до обличчя хлопця. — Постійно він не на цій планеті! — просичав він.

— Ч...чую, — майже плакав Наст.

Він одразу починав плакати, коли батько був такий злий. Самі лише неприємні запахи алкоголю та цигарок із рота батька нагадували про покарання, що породжувало інстинктивне відчуття страху та сльози.

— То відповідай, будь ласка, одразу! — трохи вже заспокоївшись, продовжив батько. — І витри сльози, чоловіки не плачуть, — закінчив він уже тихо та спокійно.

Наст уже забув про каштан і намагався встигнути за батьківським темпом. За кількасот метрів вони повернули у двір, де вже можна було побачити чорний паркан Настового дитсадка, уздовж якого невеликими купками лежало пожовкле жовтневе листя. Старий двірник, спираючись на паркан, окинув поглядом результат своєї праці й, помітивши батька з сином, привітно здійняв руку вгору.

— Доброго, — сухо відповів чоловік у сірому пальті, ледь схиливши голову. Зробивши крок за поріг хвіртки, батько зупинився й нахилився до сина.

— Все, йди далі сам, — сказав він тихо, поправляючи шапку на голові сина. — І пам'ятай, будь ласка, що сьогодні, можливо, я затримаюсь. Щоб мені не телефонувала Олена Василівна і не казала, що ти вередуєш!

— Я боюся сам, — тихо вимовив хлопчик, оченята якого були наполовину прикриті шапкою.

— Послухай, синку, — з видихом почав батько, сівши навпочіпки, щоб повністю бачити синове обличчя, — ти повинен бути самостійним, ніхто не знає, що зробить пан Бог сьогодні, можливо, покличе мене, як покликав твою маму, — видно було, як, здавалося б, нечутливе до емоцій обличчя наповнилося розпачем.

— Ні! — Наст обійняв батька. — Ні, тату, ти ж обіцяв, що тебе ніколи не забере, ти забув? Ти ж позавчора обіцяв! — крихітні сльози потекли з-під шапки.

— Ну все, раз обіцяв — то так і буде, заспокойся! — спробував втішити дитину батько. — Тато ж ніколи не бреше, просто забув трохи.

— Ти справді обіцяв позавчора, коли ми снідали, клянуся, — хлопець хлюпнув носом і протер вовняною рукавицею обличчя від сліз.

— Добре, — тихо відповів тато, знову поправивши шапку і подивившись у очі сину, наче в дзеркало. — Але все одно, ставай уже самостійним. Годі бути десь далеко, а не на землі, погодилися?

— Так, — підшмигуючи, кивнув Наст.

— Ну все, синку, заспокойся і потім заходь, я пішов... бувай, — тихенько прошепотів батько і, ніби хотів поцілувати сина у щоку, але не став цього робити, просто встав і пішов, залишивши сина на самоті.

— Бувай, тату, — вже майже повністю заспокоївшись, відповів хлопчик татусеві, чие сіре пальто вже промайнуло по той бік чорного паркану.

Повернувшись спиною до воріт і почавши рух кам'яною стежкою, дуже скоро Наст дістався входу у свій корпус. Напис на вхідних дверях закликав "ВИТРИТЬ НОГИ", але хлопець і не помічав цього. Набагато краще йому запам'яталися декілька батьківських ляпасів по шиї, коли Наст із брудними, щойно з калюжі черевиками, заходив і ставав на м'який, чистий килим. Хлопець доволі швидко вчився, тому він ретельно обтер підшву черевиків об килимок на вході й увійшов. Одразу, завернувши у роздягальню, хлопцю відкрилася картина, як багато батьків роздягають й одягають своїх дітей, не забуваючи при цьому зловити момент та поцілувати або обійняти своє творіння. Кожна сім'я стояла біля своєї вузенької шафи, підписаної прізвищем дитини. Наст пробрався до своєї шафки світло-зеленого кольору, прикрашеної прізвищем "Яковенко", й почав знімати верхній одяг, прокручуючи в голові думки про те, як розповість друзям з групи, що ввечері, коли батько заснув, він дивився по телевізору фільм з кружечком 12+.

— Анастасе, що, твій батько знову поспішає на роботу? — з посмішкою звернувся до хлопця вусатий чоловік, батько хлопчика з його групи. Він завжди звертався до Наста офіційно, вимовляючи повне ім'я.

— Так, — тихенько Наст, схиливши голову.

— Зрозуміло, ееех, хотів би я з ним побалакати про футбол... Ну, потім якось, передавай йому привітання, е-е... від Володі, добре?

— Добре, — ще раз кивнув маленький хлопчик чие темне волосся вже спадало йому на вуха.

— Щось Маринки досі немає, живе через паркан, завжди перша приходить, може, захворіла? — сам собі пробурмотів вусатий Володимир, дивлячись на шафу праворуч від Настової. Ця шафа була підписана "Гордієнко". Марина Гордієнко була сусідкою Наста по шафах і це, напевно, єдина близькість, яка була між ними. Попри те, що вони були з однієї групи, їхні відносини залишалися дуже складними. Багатші, напевно, за всіх інших, батьки Марини купували їй усе, що дівчинка забажає, і всі ці сотні іграшок Марина приносила до садка де не було чогось подібного для таких дорослих дітлахів як Наст та його група. Але щоб узяти погратися з якоюсь із її іграшок, треба було дати натомість свою. В Наста була лише подряпана маленька людина-павук, тому він платив каштанами, які збирала Марина, щоб потім кидати їх в інших дітей. Дитиною, якій у

лоба прилетить його ж каштан від товстої дівчинки з косами солом'яного кольору, часто бував сам Наст. Тому їхні відносини можна було назвати прохолодними.

— Привіт, друже! — привітався рудий хлопчик у зелених панчохах і тепло обійняв Наста.

— Привіт! — так само тепло відповів чорнявий хлопчик у синіх панчохах.

— Я чув від батьків, — схвильовано почав Данилко, озируючись по сторонах, — Маринка сильно захворіла на вихідних. Її сьогодні не буде! Всі іграшки, що в п'ятницю залишилися, ми можемо брати без дозволу, — радісно прошепотів рудий Насту, прикриваючи долонями вушко друга, щоб ніхто сторонній не почув.

— Круто! — по-справжньому зрадів Наст, адже сьогодні йому так і не вдалося принести каштан.

— Мій тато нову машину купив! — раптово похвалився рудий.

— Вау! А яку? — з широкими від зацікавленості очима, запитав Наст. Крихта смутку й заздрості промайнула в голосі хлопчика — Яковенко старший досі годував жданиками свого малого з приводу купівлі авто.

— Джип! Чорний! — гордовито вимовив рудий і трохи вип'ятив груди, немов сам став власником джипу.

— Нічоого собііі! — не вірив своїм вухам Наст і з великим розпачем додав. — Мій тато каже, що з його роботою неможливо заробити на машину.

— Неправда, мій тато казав, що на будь-якій роботі можна заробити, головне силкуватися. Твій тато неправий!

— Мій тато правий! — зі злістю почав Наст, за кілька секунд змінивши заздрість та розпач на агресію так, що аж щоки стали червоні, але раптово вихователька ввійшла у роздягальню і голосно промовила:

— Діти, всі, хто перевдягнувся, — в їдальню, хто не готовий, поквартися та йдіть. Батьки, будь ласка, залишайте своїх янголят, усе з ними буде добре, віддам цілісінкми й неушкодженими, — пані Олена щиро посміхалася одразу до всіх.

Їдальня для Наста була місцем або великого розпачу, або задоволення — саме тут вирішувалася доля майбутнього настрою хлопчика на день. Миті, коли кухарка Ольга вирішувала піти не за графіком і зробити замість рибного філе курячі котлетки, мабуть, були найкращими моментами з життя в садочку для Наста. Кожного разу, коли Ольга готувала страви з риби, Олена Василівна сідала на стілець поруч із Настом і стежила, щоб він з'їв усе, навіть якщо хлопчик плакав та благав, жінка хоробро виконувала прохання батька — щоб син з'їдав усе у садку, тому що в іншому випадку Наст міг не поїсти жодного разу за день.

Віктор, батько Наста, працював охоронцем у торговельному центрі. Не дивлячись на те, що чоловік був гідрогеологом із вищою освітою, він продовжував працювати охоронцем, бо у Львові було дуже мало підприємств, яким були потрібні такі фахівці. Знайти гарну роботу в Україні часто допомагали родичі або знайомі, але, не у випадку Настового батька. Віктор не мав знайомих. Не мав він і батьків. Його перші спогади були з дитячого будинку, і саме дитячий будинок загартував його характер і зробив

його тим, ким він є зараз. Попри агресію та інколи навіть жорстокість щодо єдиної рідної для нього людини, він любив свого сина більше за все на світі. Так сильно, напевно, він любив тільки свою покійну жінку, яка стала його першим та останнім коханням.

Мама Наста мала татарське коріння, тому її незвичне для західноукраїнської місцевості ім'я Шагіда часто викликало посмішки та цькування. Шагіда також не мала батьків, але знала, що десь у Криму живуть її далекі родичі, які із задоволенням приймуть її будь-якої хвилини, якщо дізнаються про її існування. Про родичів у Криму їй розповіла директорка дитячого будинку. Лист, що батьки Шагіди залишили перед тим як зникнути назавжди, мав контакти та прізвища нібито родичів дівчинки на півострові. Втім, процес репатріації так і не відбувся. Сигнали та листи, що відправляла адміністрація дитячого будинку до родичів Шагіди не мали зворотного зв'язку, а після випуску з сиротинця Ша—гіда не схотіла їхати та шукати своїх кривників. В її душі застигла образа, а вихор подій та почуттів, що закрутився між нею та Віктором, залишив в небутті ті згадки про родичів. Мама Наста була дуже вродливою дівчиною, тому відразу сподобалася Віктору. Від першого і до останнього погляду між ними була любов, довіра й взаєморозуміння. Тому після того, як її не стало, батько Наста дуже змінився і зовнішньо, і внутрішньо. Він почав пиячити майже щодня наодинці. Часто доходило до того, що він брав фотографію жінки і розмовляв з нею. Розповідав про все, що діється навкруги: про сина, про дітей у садку та п'яних відвідувачів торговельного центру. Якби Наст побачив хоч раз якийсь із цих монологів, напевно, його дитяча психіка зазнала би шкоди. Але, на щастя, Бог відвів хлопчика від таких емоцій. Коли батько сідав пити — хлопець швидко намагався засинати, бо знав: якщо він щось накоїть, батько в такому стані не стане робити зауваження — негайно відлупцює ременем.

Цього ранку все йшло дуже добре. Вівсяні пластівці з молоком були для Наста дуже смачним варіантом сніданку. Тож, поївши та почувши довготривале "Одягайтеся, йдемо гуляти" від Олени Василівни, Наст підірвався зі стільця й побіг у своїх синіх панчохах до роздягальні. Тим часом із іншого кінця кімнати зелені панчохи з шаленою швидкістю бігли по п'ятах чорнявого хлопчика.

— Ги-ги-ги! — Наст та його друг Данилко штовхалися, хапали одне одного за одяг.

Метою було досягти роздягальні першим. На повороті Данилко, розуміючи, що не встигає, навмисно поставив підніжку другові, і той полетів на м'який килим, виставляючи руки перед собою.

— Ааай! — заскиглив Наст, тримаючись за зап'ясток. — Так нечесно, — сльози наповнили карі оченята хлопчика.

— Пробач, Насте... Я не хотів, щоб ти вдарився, — перелякано почав Данилко. — Пробач, друже, будь ласка. Дай— но мені руку.

Наст простягнув другові травмоване зап'ястя. Той обережно взяв його в долоню, а іншою рукою почав робити рухи, немов хапається за щось маленьке біля зап'ястка й витягає.

— Що ти робиш? — поцікавився Наст, насупивши брови.

— Уяви, що біль всередині руки, а його хвіст стирчить. Ось тут. Ось, дивись, — Данилко тикав у простір трохи вище від місця, де боліло. — А тепер я беру й витягую повільно цей біль за хвіст, — він почав тягнути невидимий хвіст.

— Вауу! Реально більше не болить, ги-ги-ги!

— Ось, бачиш, це мене мама навчила, — радісно продовжив Данилко, тоді як у Наста спала посмішка з обличчя.

— Батько казав моя мама теж трохи володіла магією, — карі оченята заблищали.

— Мій батько каже, що магії не існує, а цей прийом називає психологія.

— Твій батько неправий!

— Ні, це твій неправий!

Погода на вулиці майже не змінилася порівняно з ранковою. Дещо тепліші стали промінці сонця, але все одно це вже була не та осінь, коли можна гуляти вулицями без верхнього одягу, шапок і рукавиць.

— Якщо я побачу, що хтось стягнув шапку чи зняв куртку, вся група одразу йде назад. Усі зрозуміли? — спитала Олена Василівна у групи Наста, вишикувавши їх у лінію перед майданчиком.

— Зро-зу-міло, О-лено Ва-си-лівно, — майже хором відповіли діти виховательці, смішно тягнучи голосні, на що та усміхнулася.

— Ну, тоді грайтеся, — розвівши руки, дозволила вона, у відповідь на що діти, як дикі кабанчики, розбіглися на всі боки.

Наст із Данилком за десять хвилин встигли назбирати таку кількість каштанів, що іграшки Маринки можна буде взяти в оренду на наступні десять років, після чого погралися в квача, а потім усією групою грали у хованки. Наст подумав, що гарним місцем для схованки буде територія, де гуляють молодші дітлахи. Їх було багато — багато від них було й галасу, тому "дорослі" постійно оминали ділянку малечі.

Наст підійшов до пісочниці, сів з краю та нахилив голову, немов роздивляється щось у піску. Пасочки, відерце, зірочки, інші формочки для фігурок, каштан. "О", — подумав Наст і поклав дитсадкову валюту до вже повних кишень. Роздивляючись далі вміст пісочниці, Наст розумів, що головне для нього сидіти, не повертаючись обличчям до дітей, адже так вони його точно помітять, а зі спини навряд чи здогадаються, що то він: така сама курточка була ще мінімум у сімох дітей із садка, а такого ж кольору — взагалі у половини. Уважно оглянувши пісочницю, Наст помітив у лівому куті щось жовте, що стирчало з піску. Хлопець потягнувся до цього "щось" і тільки-но діставши його, він одразу зрозумів, що улюблена лопатка Маринки опинилася в його руці.

— І не соромно? Без дозволу брати чуже?! — почала Маринка своїм неприємним писклявим голосом за спиною Наста.

— Ти запізнилась, у мене каштанів повні кишені. Відійди, через тебе мене помітять, — не повертаючись, відповів їй хлопець.

— Нікуди я не запізнювалася! Я тут була вже давно, але зі мною ніхто не балакає. Я вважаю, що всі ви змовилися проти мене!

— Ні, ніхто не змовлявся. Відійди, будь ласка, — роздратовано крізь зуби процідив хлопчик.

— ТОДІ ЧОМУ ЗІ МНОЮ НІХТО НЕ СПІЛКУЄТЬСЯ! — почала волати Марина так, що Насту на секунду здалося, що навіть лопатка завібрувала в його долоні, і він відпустив її, водночас повертаючись обличчям до сказаної дівчинки, яка його викрила.

У перші п'ять секунд Наст просто не міг зрозуміти, що тільки-но трапилось, а наступні тринадцять років він так і не зможе це пояснити навіть сам для себе. Маринка мала бути тут, поруч, прямо за спиною хлопчика. Галас, який вона підняла, мав би привернути увагу до цієї пісочниці не лише всього садка, а й усього мікрорайону. Натомість, всі діти продовжували займатися своїми справами: хтось грав у схованки, хтось з хлопців бився за каштан, а Маринки і сліду не було.

— Марино?! — гукнув Наст у простір. Відповіді не було. Дівчинки теж.

— А, ось де він! — радісно підстрибуючи, підбіг до Наста Данилко. — Знайшовся! Чого такий переляканий? — з посмішкою спитав він і пішов далі шукати дітей.

Залишок дня у садку Наст провів, міркуючи, як могло так статися, що Маринка прийшла до садка, побалакала з ним і зникла. Сидячи біля вхідних дверей і чекаючи на батька пізно ввечері, повністю одягнений, наодинці, Наст прокручував у голові якісь сцени з фільмів. Налаштувавши "хвилю" на людину-павука, він просто дивився в одну точку хвилин приблизно п'ятнадцять, інколи кліпаючи очима й, уявляючи, що він летить на павутинні та рятує дівчинку, яка йому дуже подобалася минулоріч. Однак вона була на рік старшою за нього. Наразі ця дівчинка вже вчилася у школі.

Раптом двері відчинилися — це вивело Наста з трансу, і він закрив напіввідкритого рота, з якого вже потекла слина. У коридор зайшов не батько Наста, а якийсь інший чоловік. Він був дуже високий, одягнений у чорне. Його обличчя, здавалося, повністю вкрите косматою чорною бородою, а під очима — великі сині мішки, наче він не спав декілька діб. У його руках була плетена корзинка, до самих країв наповнена солодощами: усіма, що полюбляв, а деякими, що навіть і не куштував Яковенко. "Вау!" — подумав про себе хлопчик. Олена Василівна підійшла до чоловіка, і майже одразу Наст почув характерний звук, наче схлипування. Яковенко зацікавлено подивився на бородатого чоловіка з корзинкою цукерок. "Може, це її чоловік?" — подумав він про себе. Бородань мовчки заплющив очі й декілька разів кивнув Олені Василівні, яка стояла біля нього. Коли він розплющив очі, Наст побачив, що поодинокі сльози котяться по щоках та затікають на бороду. "Чого він ниє, — подумав хлопчик, — чоловіки ніколи не плачуть, тільки дітям можна...інколи". Бородань не сказав ані слова, він просто поставив корзинку на стілець праворуч від входу й пішов геть. Олена Василівна сіла на стілець поруч, закрила голову руками й почала тихо плакати так, щоб хлопчик не почув. Кілька хвилин потому двері садка знову скрипнули, і за ними з'явилося знайоме сіре пальто Віктора.

— Тату! — радісно підбіг Наст до свого батька.

— Привіт-привіт, — сухо посміхнувся чоловік хлопчику. Він теж був радий бачити свого синочка.

Доки Наст обіймав батька, Віктор окинув поглядом коридор і побачив Олену Василівну з червоними від розпачу очима.

— Синку, почекай, дай хвилинку поговорити з Оленою Василівною.

— Добре, — відповів хлопчик, з-під шапки дивлячись маленькими оченятами, як тато спілкується з вихователькою.

Під час розмови Олена Василівна схлипувала, а батько невдоволено хитав головою, мовляв, як же так! Наприкінці розмови він дістав із внутрішньої кишені своє старе портмоне та дав Олені Василівні якусь купюру. Вона, у свою чергу, дістала маленький пакетик, насипала пригорщу цукерок з корзинки й дала батькові. Покинувши територію садочка, Наст радісно випалив:

— Ти що, цукерки нам додому купив у Олени Василівни?

— Ні, — сухо відповів тато.

— А можна мені одну?

— Так, бери, — батько дістав із пакетика цукерку.

— О-о, це ж моя улюблена, — радісно посміхнувся хлопчик, розгортаючи обгортку улюбленого смаколика, який він називав "яйце".

— Тільки коли будеш їсти, згадай дівчинку Марину з твоєї групи, — суворо сказав батько.

— А чому? — з набитим ротом, задоволено, запитав Наст.

— Тому що сьогодні пан Бог покликав її до себе.

Цукерка вже не здавалася Насту смачною після почутих слів, а купки каштанів, що заповнювали кишені, не мали жодної цінності.

Глава 2. КОНТРАКТ

Літній день почався для Наста з ранкового тренування.

— Добре, Настя! Вася, хоч раз кинь так само, я тебе просто благаю, бль! — імпульсивно волав чоловік невеличкого зросту з рожевим свистком, що звисав з його червоної вітрівки.

Цього кругленького чоловіка звали Олександр Юрійович, і він був для Наста другим батьком, а по сумісництву — тренером футбольного клубу "Львів". Він крокував футбольним полем, суворо дивлячись, як його хлопці старанно виконують вправи, і час від часу підкрикував:

— Добре-добре, Цвіркун! Хутчіш, Рудий, з такою швидкістю моя бабця по хаті тупцює! Саво, ну, можеш, якщо хочеш! Захаре, з такою зачіскою ти повинен вже грати десь в Англії, а так я не певен, що ти технічніший за стійку, ганьба, бль! — сплюнув Юрійович.

Червнєве сонце смажило своїм гарячим промінням усе на землі. Жодна хмаринка, таке враження, навмисно не ставала перешкодою між зіркою та землею. Здавалося, що лише за останні десять хвилин Наст втратив третину своєї ваги з потом, але доки

Юрійович дивився, потрібно було працювати.

Настя — одне з багатьох прізвиськ, отриманих у команді. Зазвичай прізвисько давали діти один одному, а потім тренер підхоплював і починав називати дитину так само. У багатьох хлопців прізвисько взагалі було як візитівка і за ним тільки і знали людину, навіть гадки не маючи про справжнє ім'я та прізвище. Але бували й випадки, коли сам тренер давав прізвисько комусь із команди, наприклад, так сталося з Цвіркуном. Історія, насправді, була не дуже цікава, і взагалі історією це й назвати не можна. Трапилося це, коли вся команда, ще у дитячому віці, їхала до табору в Білу Церкву потягом. Олександр Юрійович з іншими тренерами, скажімо так, "відзначав" цю подію з сорокаградусним напоєм, після якого вночі в нього почала боліти голова, а один із хлопців — Денис Олешкін — тричі за ніч підходив до нього із величезним ліхтариком і світив в очі, що було дуже неприємно Юрійовичу за тих обставин. Але найбільша проблема була навіть не в тому, що Денис, той що Цвіркун, підходив, а в тому, з яких причин. Так, вперше, о 3:30 ночі він вирішив запитати тренера, де туалет, тому що ніколи не їздив потягом, на що отримав відповідь: "Та хоч вперед, хоч назад йди, бль, Денисе, головне не в труси, я сцикунів на поле не випускатиму". Друге питання було вже через п'ятнадцять хвилин, коли Юрійович тільки-но заснув після першого пробудження. Цього разу воно стосувалося їжі, а точніше, де можна купити її зараз, о 3:45 ночі в потязі. Відповідь була на цей раз трохи імпульсивнішою: "ЩО?! Ти пожерти захотів у четвертій ранку, ти, типу, бажаєш заповнити втрачене тільки-но в туалеті?! ТА НЕ СВІТИ ЛІХТАРЕМ, БЛЬ! Йди в купе, Денисе, завтра поснідаєш, і молись, щоб я забув, що тут було, бль!" — крізь зуби зцідив він. Проте Цвіркун не став би Цвіркуном, якби не наївся крекерів із цибулею і не прибіг до Юрійовича втретє із скаргами, що він не може заснути через те, що наївся крекерів із цибулею, які до речі Юрійович забороняв їсти, і тепер в нього болить живіт.

"Хм, болить живіт, кажеш... — з посмішкою почав тренер, — НА ЩАСТЯ ДЛЯ ТЕБЕ, Я ЗНАЮ ДУЖЕ ГАРНІ ЛІКИ: І ВІД БЕЗСОННЯ, І ВІД БОЛЮ, ВЗАГАЛІ ВІД УСЬОГО, А ОСОБЛИВО, ВІД ВМІННЯ ТРИЧІ БУДИТИ ТРЕНЕРА, СВІТИТИ ЙОМУ В ОБЛИЧЧЯ ЦИМ КЛЯТИМ ЛІХТАРИКОМ ТА ДЗИЖЧАТИ У ВУХА, ЯК КІНЧЕНИЙ ЦВІРКУН У ТЕМРЯВІ. ПІШОВ — П'ЯТСОТ ВІДЖИМАНЬ, П'ЯТСОТ ПРИСІДАНЬ, ЗАРАЗ БУДЕМО ЛІКУВАТИСЯ!!!" — заволав він у темряві потяга так, що провідниця, яка через один вагон спала як немовля, прокинулася. Що вже казати про всю команду, яка після перших гучних слів тренера перебувала у стані завмирання і, звичайно ж, чула все та запам'ятала назавжди, як робити не треба. Ось так Денис Олешкін став Цвіркуном. Що стосується Настя, все набагато простіше. У половини команди є чи були стосунки із дівчиною на ім'я Анастасія або, скорочено, Настя, бо це дуже поширене ім'я на відміну від чоловічого варіанту цього імені — Анастас. Десь рік-півтора тому хтось із хлопців вирішив називати Настя Настя — так усі й підхопили.

— "ВЩЩЩ", — просвистів Юрійович у рожевий свисток. — Все, хлопці, закінчили, складаємо м'ячі у сітку, фішки та маніжки у кошик. Настя, ти черговий сьогодні, — сказав тренер, паралельно дістаючи телефон з кишені і щось там видивляючись.

Хвилини через три на полі вже не було нікого, крім Наста, який повільно складав фішку до фішки, конус до конуса, і Олександра Юрійовича, який досі щось видивлявся у своєму телефоні.

— О, ти ще тут, — почав тренер, здійнявши очі від телефону. — Ось тільки-но прочитав, що Васька "Динамо" хоче бачити на оглядовому матчі у їхньому складі проти "Зорі". От ти мені скажи, чому його, а не тебе?

— Тому що він у складі грав, коли агент приходив, — спокійно відповів Наст, без жодного натяку на розпач або заздрість на обличчі, йому було байдуже.

— Тоді таке до тебе питання, чому він у складі, а не ти? — вже трохи роздратовано продовжив тренер.

— Нуу, тому що ви його поставили туди? — піднявши брови, так само неемоційно відповів Наст.

— Ні! Я його ставлю, тому що ти "ні бе, ні ме" на воротах, мовчиш, як риба — повністю безхребетно! У тебе техніка голкіпера екстра-класу, ти бачив свої викидання? — риторично запитав він. — Ти просто ніколи не волаєш, граєш мовчки, так жоден топ-воротар не грає.

— Згоден, Юрійович, попрацюю над цим, — так само спокійно відповів хлопець.

— Та що ти згоден! Гратимеш тут зі мною до пенсії, почесним призером Залізничного району ставатимеш, коли з усіма контракти підпишуть, хе-хе-хе, йди давай, — посміявся Юрійович та продовжив комусь відповідати на повідомлення, стоячи посеред поля.

Прийнявши прохолодний душ і чекаючи на вулиці друга, Наст відчув приємний вітерець, який легенько прослизнув по ньому, та трохи скуйовдив волосся. Хлопець окинув поглядом рідні для нього вулиці та містян, які спокійно йшли вузькими доріжками.

Після дивної ситуації в дитячому садку багато чого змінилося в житті Яковенка. Він подорослішав, наразі йому було сімнадцять років, але візуально можна було припустити, що йому як п'ятнадцять так і двадцять один. Високий зріст та широкі плечі робили його вигляд по-справжньому чоловічим, але обличчя все ж таки видавало ще юний вік хлопця. Смоляне волосся юнака було підфарбоване в блонд колір, як це було модно у футболістів. Проте було помітно, що після укладки в перукарні хлопець не займався своїм волоссям взагалі, тому зараз воно просто спадало йому на лоба, майже дістаючи очей, через що Наст постійно їх поправляв. Виразні карі очі та невеличкий ніс були справжньою родзинкою у зовнішності хлопця, а пухкі губи нерідко приваблювали п'ятнадцятирічних фанаток ФК Львів, щоправда, зацікавленістю зовнішністю хлопця зазвичай усе і закінчувалося.

Після "дивної" ситуації з Маринкою, тоді ще маленький Наст розповів батькові все, що з ним сталося, не забувши жодного слова, а десь, можливо, і прикрасивши, кажучи все з посмішкою та очікуючи від тата щось на кшталт, як у кіно: "Вау, синку, в тебе є суперздібності!". Насправді ж реакція була такою: насуплені брови та дуже стурбований погляд, після — дзвінок до лікаря і огляд хлопчика психологом та

психіатром, з подальшим розведенням руками — жодних відхилень. Вже майже забувши всю цю історію з голосом за спиною, батько з сином жили у мирі та відносному спокої, звичайно, не без інцидентів "виховання" Наста під алкогольним сп'янінням, після яких у найближчій аптеці підіймався попит на гепаринові мазі. Але один випадок, що стався вже у повністю свідомому для хлопця віці, кардинально змінив його подальше життя. Приблизно чотири роки тому сусід Наста та Віктора по під'їзду, 86-річний дідусь помер у себе вдома спокійною смертю старих людей уві сні.

Через те, що Віктор часто спілкувався і з дідусем та з його родиною, вони покликали Наста з батьком до себе, щоб пом'янути старого. Поки розливали прозорий напій по чарках, Наста видивлявся щось цікаве у незнайомій квартирі й, побачивши гарний пісочний годинник, підійшов та взяв його до рук. Після цього відбулося приблизно таке ж диво, як і було у дитячому садку сім років тому, тільки цього разу, коли дідусь звернувся до хлопця, між ними, як потім казав Наста, навіть був тривалий діалог. Дідусь, який вже майже тиждень як помер, всього-навсього дав хлопцю декілька життєвих порад і попрохав Наста дістати з верхівки шафи, під самою стелею, шкатулку, у якій, як виявилось, дідусь усе життя накопичував гроші для своєї онучки.

Тому Наста взагалі не розумів, чому батько, одразу коли родичі почали казати Яковенку молодшому слова подяки за його зацікавленість, яка принесла їм гроші, узяв сина під руку і, швидко перепросивши, без слів потягнув його в таксі, на якому згодом, із шаленою швидкістю вони полетіли до лікаря. У той день Насту поставили складний діагноз з великою кількістю слів, але, як потім з'ясувалося, спростити можна було так: "Рідкісна форма шизофренії з раптовим початком і раптовим кінцем". Наступні півроку Наста не ходив до школи. Батько казав, що у сина хронічне захворювання нирок, яке загострилося, і потребує домашнього режиму. Весь час, що Наста сидів удома, він пив велику кількість пігулок, які повністю змінили його характер. Він став кволим, беземоційним. Пам'ять на минулі події дуже погіршилася. Наста майже не пам'ятав свого дитинства. Данилко, як і інші друзі та події минулого стерлися з мозку Яковенка. Змінився навіть вираз його обличчя: активний та допитливий хлопець нині став найінтровертнішим флегматиком, якого тільки можна собі уявити. Через пів року, коли психіатр побачив перед собою людину-овоч замість харизматичного хлопця, він із посмішкою на всі 32 доповів Віктору, що лікування йде за планом і, потихеньку, хлопець може виходити до суспільства. Проте, один препарат усе ж таки йому доведеться приймати до кінця життя. Це були нові пігулки малайзійського походження під назвою "M1Zi18", які видобуваються з якихось там токсинів рослин із додаванням чогось ще страшнішого, але значення мало тільки те, що їх кількість була обмежена, ціна висока, а працювали вони — дієво. Щоб це перевірити, батько брав Наста на кожні поминки, на які його кликали, чи то був колега-охоронець з ТЦ, який так і не виповз із запою, чи то бабця-сусідка, яку Наста навіть і не бачив ніколи, тому що вона сиділа завжди вдома. Результат був кожного разу один і той самий — Наста нікого не чув, окрім присутніх на заході людей. Він тільки позіхав безліч разів, тому що постійно хотів спати. Приблизно через два роки після цієї ситуації Віктор віддав усі свої заощадження

за те, щоб діагноз прибдали з синового досьє, замінивши на слово "епізоди", тому що тільки так син міг почати навчання у медичному коледжі, який для нього обрав батько.

— Привіт, — маленька білявка, яка була зростом по груди Насту, підійшла до замріяного хлопця.

— Привіт, — відповів той та кинув непривітний погляд, мовляв, ти взагалі хто і що від мене хочеш?

— Я бачила тебе на тренуванні, і... е-ее... Ти на воротах стоїш, так? — сильно почервонівши, продовжила дівчина, яка помітно нервувала і мабуть не очікувала такого прохолодного до неї ставлення з самого початку.

— Стоять слони у зоопарку, а воротарі грають як і всі, — так само сухо та невимушено продовжив хлопець з пофарбованим волоссям, що стирчало в різні боки після миття.

— Зрозуміло, — піднявши брови та розвернувшись на п'ятах, підсумувала білявка, демонструючи середній палець Насту, коли він подивився їй у спину.

Хлопець зробив глибокий вдих і продовжив далі дивитись на проїжджаючі машини та людей, які, не поспішаючи, крокували у визначеному собою напрямку.

— Насте, ти немов оглух, я тебе тричі гукав, — сказав Сава, який, таке враження, з'явився нізвідки, кульгаючи на праву ногу.

— Що, знов Жека щільно зіграв? — з посмішкою запитав Наст, роздивляючись чотирьох-сантиметрову криваву смужку на голені Сави.

— Ага, — вичавив з себе той, зробивши при цьому гримасу, наче йому сказали, що тепер нога не придатна до футболу і взагалі її потрібно ампутувати. — Ну ж бо, ходімо, — страждально вимовив хлопець, проходячи біля друга, і продовжив кульгати в сторону їхнього з Настом дому зі швидкістю черепахи.

Сава Філіпенко був єдиним близьким другом для Наста. Рудий, Захар та Цвіркун теж були друзями Яковенка, але не найліпшими як Сава. Всі вони були дуже різними людьми, проте всіх об'єднувало декілька спільних речей: по-перше, футбол, а по-друге, відсутність батьків. ФК "Львів" базувався на території інтернату, і всі, окрім Наста і Сави, жили й навчалися також в цьому інтернаті, на території якого були футбольні поля, де кожного дня Юрійович проводив тренування. Наст був єдиною людиною в команді, у кого був хоча б один з батьків, а Сава жив з бабусею, яка опікувалася ним ще змалечку. Кожного разу, коли компанія Рудий, Цвіркун, Сава та Захар йшли гуляти, вони кликали Наста з собою і не через те, що він був дуже смішний чи веселий, а навпаки, Наст був чи не єдиною спокійною людиною серед хлопців, здебільшого завдяки пігулкам, які він приймав щодня. Кожен в компанії, за винятком Захара — доброго велетня-охоронця друзів, був дуже індивідуально-яскравою, харизматичною особистістю, тому Наст, немов інгібітор хімічних реакцій, врівноважував їхній колектив: без нього хімічно активні друзі, поєднуючись одне з одним, могли призвести до вибуху.

В коледжі хлопці були або вже дуже дорослі для свого віку, або геймери. Ні в тих, ні в інших не було спільних з Настом тем для розмов, тому хлопець і не спілкувався з однокурсниками. Якщо казати про дівчат, то в Наста були дві подруги-однокурсниці,

якщо це можна назвати дружбою. Дівчата сиділи позаду Наста на історії і завжди перед заняттям намагалися знайти з ним якісь спільні теми, розпитати про футбол, щоб потім під час уроку Наст, вже у ролі друга, повинен був би їм допомогти.

Сава ж навпаки. Цей хлопець ніколи не користувався Настом і знав, що це, жити у сім'ї невеликого достатку, на відміну від багатьох їхніх однолітків.

Вони з Настом познайомилися ще у дитинстві на майданчику у їхньому дворі, згодом пішли вдвох на футбол і почали ще ближче спілкуватися. Сава зміг віднайти підхід до спілкування з Настом — він міг не сприймати близько до серця ті моменти, коли тридцятихвилинну сумну історію про дівчину, яка так і не відповіла взаємністю, Наст сприймав з виразом не найрозумнішої людини, що неодмінно запитає: "А що, Живчик без газу теж існує?" — щоб остаточно добити співрозмовника.

Йдучи знайомими вулицями Львова, хлопці зупинилися на світлофорі.

Червона людинка на ньому показувала, що ще 98 секунд потрібно стояти.

— Як я обожнюю цей світлофор! — іронічно випалив Сава, нахилившись вкотре подивитись, як там його бойова рана. — До речі, Цвіркун з Настею розійшлися, я в інстаграмі бачив. Вона, насправді, нічого така, — продовжував сам із собою балакати Сава, бо Наст ретельно стежив за червоною людинкою на світлофорі — чи не ворухнеться вона. — Ну, ти, певно, думаєш, якщо б я їй написав, це було б не дуже? Та і шансів, певно, малувато буде, га?

— Ага, — як завжди беземоційно підтвердив Наст, в той час як на зебру виїхав чорний BMW із тонованими вікнами, крізь які проривалися дуже гучні басы.

— Воу! — одразу відреагував Сава, в той час як Наст тільки почав роздивлятися авто.

Несподівано скло автівки швидко та плавно спустилося. За кермом сидів хлопець, на вигляд такого ж, як Наст із Савою, віку. Він махав їм рукою і намагався перекричати дуже гучну музику, щоб привітатися. Вигляд у водія був дуже задоволений і, можна навіть сказати, гордовитий. І тільки-но з'явилося зелене світло для автомобілів, BMW з гучним гуркотом мотору стартував і полетів вузенькою вулицею вперед.

— Що за?! — примружився Сава. — Я ставлю тисячу доларів, що йому немає й вісімнадцяти.

— В тебе немає навіть тисячі гривень, — зауважив Наст, сам розмірковуючи про цю ситуацію.

— Та я просто кажу... А ти бачив, він комусь із нас помахав? Ти його знаєш чи що? — піднявши брови догори та кульгаючи, поцікавився Сава.

— Ні, ні, не знаю, — збрехав Наст, який одразу впізнав свого друга з шкільних часів. Він просто не хотів починати говорити про нього, тому що для Наста це вкотре згадати про ще одну з багатьох причин, чому з ним не спілкуються люди, а у цьому випадку все впиралося в гроші.

За декілька кварталів хлопці завернули у внутрішній двір старого будинку. Триповерхова будівля, таке враження, пережила не тільки дві світові війни, а й римську та османську імперії. На фасаді не було вільного місця без подряпинки чи тріщини, а

вікна будинку вже років тридцять як благали своїм зовнішнім виглядом відправити їх на смітник. При вході до під'їзду хлопці нахилилися, проходячи під висячими лози винограду, які, немов завеса, перекривали верхню половину входу.

— Все, друже, до завтра, — простягаючи руку, прощався Сава.

Наст подивився у блакитні очі друга і простягнув йому свою руку у відповідь:

— Так, бувай, Саво.

На відміну від найліпшого друга, який жив на першому поверсі, Насту потрібно було піднятися вгору ще на один. І тільки тоді, ставши перед обшарпаними дверима з нахиленою цифрою сім, він постукав тричі.

Декілька секунд потому двері зі скрипом відчинилися, і Віктор, батько Наста, стоячи з чашкою кави, крізь тонкі окуляри окинув поглядом сина.

— Ти в окулярах? — з кам'яним обличчям поцікавився хлопець.

— Та краще б зняв, щоб не бачити ось це гніздо на голові. Коли ти нарешті підстрижешся і змиєш ось цей сором? — суворо почав батько.

— Мене влаштовує, — спокійно відповів Наст, скидаючи рюкзак на стілець біля входу.

— А мене ні, доки ти живеш за мій кошт, будеш робити так, як я кажу! Який ідіот міг посперечатися на зачіску?! — почав вже сильно нервувати батько.

— Я, — невимушено продовжив Наст.

Він вже знав кожну деталь батьківського характеру, тому обрав правильну тактику: не сперечатися, і, згодом, батько сам заспокоїться. Через декілька хвилин так і сталося: повністю спокійний та врівноважений Віктор розливав рибну юшку по тарілках, відбираючи великі шматочки риби з каструлі та перекладаючи їх у синову тарілку.

— Денс-денс-денс, — тихенько підспівував телевізору чоловік у сірій футболці та синіх штанях Nike, яким було років більше, ніж Насту.

Кухня радянського зразка була б тісною навіть для сім'ї із трьох людей, але батькові з сином її розмірів було достатньо. Тут не було жодної зайвої деталі, продукту або предмету побуту: хліб лежав у хлібниці, крупи — кожна у відповідній підписаній коробочці. Ніяких заморожених нагетсів чи пачки цукерок або якоїсь Соса-Сола у холодильнику, не кажучи вже про делікатеси, що скоріш, як виняток, бували на Новий рік, такі як в'ялене м'ясо, червона риба або сир із пліснявою.

— Синку, у мене є до тебе важлива розмова, — сказав Віктор, побачивши, що син увійшов до кухні. — Ти, до речі, приймав сьогодні пігулку?

— М-м? — підняв брови догори Наст, кажучи цим, що не зрозумів з почутого нічого.

— Ти приймав свою пігулку сьогодні, синку? — трохи голосніше повторив Віктор.

— А-а, цей, пігулка, цей. — хлопець з нерухомим обличчям намагався налагодити свої думки, прискорити їх. — Так, я тільки-но у ванній. той. її, — нарешті вичавив відповідь він.

— Добре, синку, — з видихом почав батько. Він знав, що у перші п'ятнадцять хвилин після прийому сублінгвальної пігулки є дуже сильні відхилення у збудливості,

швидкості мислення та емоційному складнику. — Язик підіймати на перевірку не будемо, як раніше, хе-хе? — посміхнувся сам зі свого жарту батько і, не отримавши жодної реакції від сина, продовжив. — У мене для тебе є дві новини: погана та гарна, з якої почати? — рази у півтори гучніше, ніж у нормі, запитав батько, розвернувшись обличчям до сина, який сидів, тримаючи ложку, і дивився у порожній простір на столі, де мала б стояти тарілка.

— З гарної, — спокійно відповів Наст, секунд через сім після того, як батько поставив питання. На його обличчі не було зацікавленості, взагалі нічого, йому було байдуже.

— Гарна новина полягає в тому. — почав голосно батько і зробив тактовну паузу, в той самий час повільно підсовуючи синові тарілку з гарячою юшкою. Такі паузи зазвичай роблять, щоб підігріти зацікавленість, але Віктор спіймав себе на думці, що син і так все сприймає з затримкою. — В тому, що мені запропонували роботу за мою спеціальністю гідрогеолога. і я погодився! — з посмішкою видав Віктор.

— Це добре, — після паузи відповів син.

— Це дуже добре, тому що я вже домовився про свою зарплатню! Я тобі не буду все казати, щоб не наврочити, але там суми такі, що в теорії. навіть . можливо. еє. купимо автомобіль! — з очима, повними щастя, закінчив чоловік.

— Клас, — вже с легкою посмішкою відреагував Наст. Було помітно, наскільки мова про авто була так болюча для їхньої маленької родини, адже емоції від цього пересилювали гальмуючу дію пігулки. — А в чому. цей. суть. цей. роботи, е-е, твоєї? — поцікавився він.

— Не повіриш синку, але навіть тобі не можу казати — підписав контракт. Це таємний проєкт, який спонсорується з державного бюджету, я сам досі не знаю всіх подробиць, можу сказати тільки одне — мене туди покликав мій викладач, якому дуже сподобалася моя наукова робота про підземні води та засоби їх пошуку. Хоча я писав її. я навіть не пам'ятаю, на четвертому курсі, мабуть, чесно тобі кажу, я навіть не пам'ятаю ту роботу, але добре запам'ятав Генадія Васильовича, він взагалі не змінився, хе-хе, — посміявся батько, незрозуміло для Наста з чого. — Зараз, правда, Васильч працює взагалі не в цій сфері, а в силовій струк...

— Ну, вітаю тебе, — ніби натягнуто посміхаючись, перебив Наст, але потім схаменувся. — А. стоп, а яка погана. цей. новина? — запитав хлопець, не тільки словами, а й мімікою обличчя демонструючи зацікавленість.

— Що ж. не буду ходити навкруги — нам потрібно буде переїхати в інше місто, але не хвилюйся, за твоє навчання я вже подбав, тому свої останні курси ти проведеш у медичному коледжі того міста, куди ми поїдемо. За футбол не дізнавався, але я з Юрійовичем поспілкуюсь, він зрозуміє, а там вже знайдеш собі нову команду, будеш за них грати, — трохи тихіше, ніж перед цим, відповів батько і підняв очі на сина, щоб подивитись його реакцію. Він не просто так

спитав за пігулку, бо знав, коли саме потрібно розповідати подібні "новини".

— Е-е., — вичавив з себе Наст, брови його так і не спустилися донизу. — А.. .стоп..

.а яке.. .цей.. .місто? — запитав він в надії почути якесь таке, щоб було максимум в кількох годинах їзди від Львову.

— Кхмм. — прочистив горло батько Наста. — Є таке невелике містечко на Луганщині, називається. Лисичанськ...

Увага! На сайті УкрЛіб пропонується Вашій увазі дві глави із книжки "Між світами". Повну версію книги в форматі PDF з усіма ілюстраціями можна сказати за посиланням: https://www.ukrlib.com.ua/suchasna/non-text/BetweenWorlds_web.pdf